

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАСВА

09

2023_р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК. 15 ОСНОВИ РЕГІОНАЛІСТИКИ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 106 Географія

(код і назва спеціальності (тей))

Освітньо-професійна /наукова програма: Географічні основи

природокористування та регіонального і муніципального розвитку

(назва ОПП/ОНП)

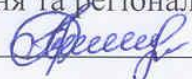
Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи регіоналістики**» - Одеса:
ОНУ, 2022 р. 15 с.

Розробники: **ТОПЧІЄВ Олександр Григорович** професор, д.геогр.наук,
завідувач кафедри економічної та соціальної географії і туризму

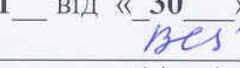
ПРИХОДЬКО Зоя Володимирівна – доцент, к.геогр.наук, доцент кафедри
економічної та соціальної географії і туризму

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної
географії і туризму

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2023 року
Завідувач кафедри (**Олександр ТОПЧІЄВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП/ОНП «Географічні основи
природокористування та регіонального і муніципального розвитку _____
 (**Антоніною ШАШЕРО**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного
факультету

Протокол від № 1 від « 30 » серпня 2023 року
Голова НМК (**Віталій СИЧ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної
географії і туризму**

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної
географії і туризму**

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної
географії і туризму**

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 1 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва) Напрямок підготовки <u>106 Географія</u> (код і назва) Спеціалізації _____ (назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший бакалаврський</u>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		3-й	4-й
		<i>Лекції</i>	
		28 год.	12 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	6 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		46 год.	72 год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками щодо регіоналізації країни і дослідження регіонального розвитку;
- ознайомлення з принципами і методами регіональної політики;
- дослідження адміністративно-територіального устрою країни чи регіону, підходів і механізмів його реформування, принципів і форм територіальної організації управління.

Завдання:

- 1) дослідження теоретико-методологічних основ регіоналізації території країни як головної складової територіальної організації населення і господарства;
- 2) ознайомлення з завданнями і принципами державної регіональної політики;
- 3) ознайомлення з теоретико-методологічними основами дослідження територіальних систем управління, головними факторами і закономірностями їх розвитку, з принципами і механізмами їх раціональної організації;
- 4) огляд нових суспільних запитів до регіоналізації і АТУ країни в умовах становлення державності України та її входження у європейське співтовариство.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей: а) загальних (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння предметної діяльності. **ЗК6.** Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

б) спеціальних (СК):

СК1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів.

СК2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.

СК7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

СК12. Здатність здійснювати геопросторові дослідження природних і суспільних явищ для формування практичних цілей та рекомендацій щодо сталого розвитку територіальних громад, міст, урбанізованих ареалів та регіонів в Україні.

СК13. Здатність застосовувати сучасні геоінформаційні технології, бази даних ГІС, ГІС картографування та моделювання для дослідження, моделювання соціально-економічних і природних процесів та явищ в регіональному і муніципальному управлінні.

СК14. Здатність використовувати здобуті теоретичні знання і практичні навички, міждисциплінарні підходи, міжнародні практики для стратегічного і просторового планування розвитку регіонів, міст, територіальних громад в Україні.

Кінцеві програмні **результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Р04. Аналізувати географічний потенціал території.

Р05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.

Р12. Використовувати отримані теоретичні знання та практичні навички та вміння для забезпечення системного підходу у вирішенні проблем природокористування, регіонального та муніципального розвитку.

Р13. Використовувати результати просторових досліджень природних та суспільних процесів на рівні територіальних громад, міст, регіонів для розробки стратегій та цільових програм в регіональному та муніципальному управлінні

Р14. Використовувати принципи сталого розвитку, положення національного законодавства, національних і міжнародних стандартів в професійній діяльності для досягнення цілей сталого розвитку міст, територіальних громад, регіонів в Україні та гармонізації взаємовідносин суспільства і природи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- теоретичні підходи до регіоналізації країни та регіонального розвитку;
- принципи і методи державної регіональної політики;
- спеціальну термінологію;
- теоретико-методологічні засади суспільно-географічного дослідження АТУ;
- принципи і закономірності функціонування територіальних систем управління.

вміти:

- практично застосовувати отримані теоретичні знання;
- здійснювати регіоналізацію території країни за певними ознаками і критеріями;
- обґрунтовувати напрями державної регіональної політики на різних територіальних рівнях;
- володіти підходами і методами адміністративно-територіального реформування;
- розробляти рекомендації і відповідні заходи стосовно удосконалення АТУ на рівні регіону.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні підходи аналізу територіальної організації регіонів

Тема 1. Регіоналізація – головна складова територіальної організації населення і господарства

Територіальна організація як наскрізний принцип життєдіяльності населення. Складові елементи територіальної організації суспільства – природні, соціальні, економічні. Групи складових елементів і зв'язків, які формують територіальну організацію суспільства. Системно-структурна парадигма територіальної організації суспільства. Загальний зміст системно-структурної організації навколишнього світу. Системно-структурний підхід щодо територіальної організації суспільства. Покомпонентний склад територіальної організації суспільства в залежності від рівнів організації життєдіяльності суспільства. Зміст і функції понять «територіальна система», «геосистема», «територіальна структура», «геоструктура». Основні типи територіальних структур. Генеральна схема планування території України – реалізація концепції територіальної організації суспільства.

Тема 2. Регіоналізація території України.

Базові поняття: регіон, регіоналізація, регіональна економіка, регіональна політика. Суспільно-географічні складові регіоналізації країни. Регіони – природно-господарські комплекси другого рангу. Досвід регіоналізації України.

Тема 3. Регіональна політика.

Становлення регіональної політики в Україні. Завдання і принципи державної регіональної політики

Тема 4. Обласні регіони України: закономірності розвитку.

Порівняльний аналіз регіонів за структурою господарства. Структура промислового виробництва України та її регіонів. Регіональні відміни у спеціалізації промисловості. Загальний огляд спеціалізації господарства регіонів України. Рівні

економічного розвитку регіонів. Регіональні відміни у якості життя населення. Рівень життя та бідності населення.

Змістовий модуль 2. Адміністративно-територіальний устрій України

Тема 5. АТУ як функціонально-управлінська складова територіальної організації суспільства.

Філософські, політико-правові, суспільно-географічні концепції адміністративного впорядкування територій. Історико-географічний огляд становлення та розвитку АТУ. Типи АТУ за історико-географічними та соціально-економічними особливостями формування. АТУ як суспільно-географічний процес. АТУ і територіальні рівні управління: регіональний, проміжний, низовий, їх функціональне призначення і цільові настанови. Розмежування повноважень між державним управлінням і місцевим самоврядуванням на різних рівнях АТУ. Формування низових територіальних громад на основі зон спільних інтересів.

АТУ і системи розселення. Міські поселення і урбанізовані території в системі АТУ. Сільська громада як форма розселення і суб'єкт самоврядування.

Тема 6. Принципи територіальної організації управління.

Система понять для позначення територіальної організації держави. Форми державного устрою. Типи унітарних держав за ступенем централізації державної влади. Поняття "АТУ". Його суспільно-географічний зміст. Співвідношення між термінами "адміністративний устрій" і "адміністративний поділ". Головні принципи організації АТУ для потреб ефективного управління.

Класифікація АТО за повноваженнями, функціями, формами взаємодії з центральною владою, за генетичними та географічними особливостями. Адміністративні рівні. Класифікація поселень в залежності від їх адміністративно-політичних функцій. Адміністративні границі і кордони. Адміністративно-територіальне реформування (АТР).

Зарубіжний досвід організації АТУ. Європейські принципи територіальної організації державного управління і місцевого самоврядування. Досвід реформування АТУ в країнах Центрально-Східної Європи.

Тема 7. Характеристика АТУ України.

Історико-географічний огляд АТУ України. Сучасна система АТУ України та її недоліки. Сучасні концепції та підходи до реформування АТУ України. Цільові настанови (мета, принципи, підходи) реформування. АТУ і регіоналізація. Проекти АТУ, узгоджені з регіоналізацією країни. Інші підходи та концепції. Крайовий і окружний поділ України: „за” і „проти”.

Тема 8. Суспільно-географічні концепції та підходи дослідження АТУ.

Концепція територіальних соціально-економічних систем. Концепція територіальних соціумів. Територіальна громада. Концепція територіальних систем розселення. Концепція територіальних систем обслуговування. Теорія центральних місць для АТУ. Визначення рівня розвитку соціальної інфраструктури і благоустрою населених пунктів і територіальних громад для АТУ. Районування і регіоналізація. Соціально-економічне районування та АТУ: співвідношення, методичні підходи. Схеми регіоналізації країни і АТУ. Розподіл функцій управління між регіонами і державою.

Тема 9. Методика суспільно-географічного дослідження і реформування АТУ на регіональному рівні.

Суспільно-географічні фактори і критерії визначення адміністративно-територіальних одиниць (АТО) і адміністративних центрів. Типологічне групування низових АТО за рівнем соціально-економічної самодостатності. Принципи визначення АТО і адміністративних центрів середнього рівня управління. Принципи субрегіоналізації в АТР. Субрегіональні центри, підходи до їх визначення. Загальна таксономія АТО та концепція адміністративно-територіального реформування обласного регіону. Формування баз даних і регіональних ГІС для суспільно-географічного дослідження АТУ.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні підходи аналізу територіальної організації регіонів										
Тема 1. Регіоналізація – головна складова територіальної організації населення і господарства	12	4	2		6	10	2			8
Тема 2. Регіоналізація території України	12	4	2		6	12	2	2		10
Тема 3. Регіональна політика	12	4	2		6	10	2			8
Тема 4. Обласні регіони України: закономірності розвитку	12	2	4		6	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 1	48	14	10		24	48	8	4		36
Змістовий модуль 2. Адміністративно-територіальний устрій України										
Тема 5. АТУ як функціонально-управлінська складова територіальної організації суспільства	10	4	2		4	10	2			8
Тема 6. Характеристика АТУ України	10	2	2		6	10				10
Тема 7. Суспільно-географічні концепції та підходи дослідження АТУ	10	4			6	8				8
Тема 8. Методика суспільно-географічного дослідження і реформування	12	4	2		6	14	2	2		10

АТУ на регіональному рівні									
Разом за змістовим модулем 2	42	14	6		22	42	4	2	36
Усього годин	90	28	16		46	90	12	6	72

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин д/ф;з/ф
1	Регіональні аспекти територіальної організації суспільства	2;-
2	Функціональна структура господарства регіонів	2;-
3	Зарубіжний досвід організації АТУ	2;-
4	Адміністративно-територіальна реформа 2020 р. в Україні: суспільно-географічні аспекти	2;2
	Разом	8;2

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д/ф;з/ф
1	<p>Практична робота 1. Регіоналізація України.</p> <p>Проаналізуйте співвідношення адміністративно-територіальних одиниць вищого рівня (області, АРК) за показниками, що характеризують їх «вагу» (територія, населення, загальні обсяги виробництва) та відповідні їх частки у національній економіці. Обґрунтуйте ескізну схему регіоналізації України (авторський варіант) з урахуванням таких ознак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - регіони – це групи областей, які формують природно-господарські комплекси на рівні європейських базових регіонів (NUTS-2); - регіони повинні бути відносно збалансовані та співставні за їх вагами; - регіони повинні мати свої регіональні столиці; - регіони повинні відрізнятися між собою за їх роллю у господарстві України, за головними соціально-економічними функціями. <p>Порівняйте свій варіант регіоналізації України зі схемами сучасних авторів</p>	2;2
2	<p>Практична робота 2. Визначення рівнів соціально-економічного розвитку обласних регіонів методом кореляційних плеяд.</p> <p>За вихідними даними побудуйте графік розподілу регіонів за показниками душевого валового регіонального продукту (ВРП) і душевих доходів населення. Згрупуйте суміжні регіони на графіку (метод кореляційних плеяд). Прокоментуйте одержане групування і зробіть необхідні пояснення. Порівняйте регіональні показники душевих доходів і ВРП з середніми значеннями за</p>	2;2

	обласними регіонами.	
3	Практична робота 3. За наданими статистичними даними визначить види економічної діяльності, які є спеціалізуючими для Одеського обласного регіону за наступними методами: «на око», середньогалузевого відсотку, середньозваженого рангу та індексу Уівера. Зробіть висновки: скільки галузей спеціалізації визначив кожен метод і який метод, на вашу думку, є найбільш вдалим і точним.	2;-
4	Практична робота 4. Адміністративно-територіальна реформа в Україні. Формування адміністративно-територіальних одиниць субрегіонального і регіонального рівня. Оберіть один з обласних регіонів України. Охарактеризуйте його адміністративний поділ на райони до реформування і після (які райони були скасовані, які утворились, площа, населення, склад нових районів). Проаналізуйте зміни адміністративно-територіального устрою обласного регіону, виходячи з суспільно-географічних факторів і критеріїв. Проаналізуйте існуючий адміністративно-територіальний устрій України на регіонального рівні. Визначить його переваги й недоліки і можливі шляхи реформування.	2;-
	Разом	8;4

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні роботи у програмі не заплановані.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин д/ф;з/ф
1	<u>Тема 1.</u> Регіоналізація – головна складова територіальної організації населення і господарства Підготовка до семінарського заняття №1. Проаналізуйте схеми макрорегіоналізації України в контексті створення регіонів як вищих одиниць АТУ. Підготовка рефератів та доповідей за тематикою «Концепція територіальної організації суспільства», «Системно-структурна парадигма територіальної організації суспільства», «Концепція територіальних структур», «Генеральна схема планування території України».	6;8
2	<u>Тема 2.</u> Регіоналізація території України Повторення лекційного матеріалу з метою підготовки до поточного опитування. Підготовка рефератів за тематикою «Схеми регіоналізації України», «Регіоналізація як інструмент управління соціально-економічним розвитком країни». Підготовка до виконання практичної роботи №1.	6;10
3	<u>Тема 3.</u> Регіональна політика Повторення лекційного матеріалу з метою підготовки до поточного опитування. Підготовка рефератів за тематикою: «Становлення регіональної політики України», «Мета і завдання державної регіональної політики», «Регіональна політика як інструмент подолання соціально-економічної нерівності регіонів»	6;8

4	<p><u>Тема 4.</u> Обласні регіони України: закономірності розвитку</p> <p>Повторення лекційного матеріалу з метою підготовки до поточного опитування.</p> <p>Підготовка до виконання практичних робіт №2,3.</p> <p>Самостійне опрацювання теми «Визначення спеціалізації господарських комплексів обласних регіонів методами коефіцієнтів».</p>	6;10
5	<p><u>Тема 5.</u> АТУ як функціонально-управлінська складова територіальної організації суспільства</p> <p>Повторення лекційного матеріалу з метою підготовки до поточного опитування.</p> <p>Підготовка до семінарського заняття. Підготовка рефератів за тематикою: «АТУ як суспільний феномен», «АТУ як суспільно-географічний процес», «АТУ і системи розселення», «Принципи територіальної організації державного управління і місцевого самоврядування в країнах ЄС». Опрацювати додаткову літературу стосовно політико-адміністративних систем країн ЄС і досвіду їх реформування.</p>	8;10
6	<p><u>Тема 6.</u> Характеристика АТУ України</p> <p>Повторення лекційного матеріалу з метою підготовки до поточного опитування.</p> <p>Складіть конспект на тему “Історико-географічний огляд формування АТУ України”.</p> <p>Підготовка до семінарського заняття. Опрацюйте матеріал з підготовки, проведення і результатів адміністративно-територіальної реформи 2020 року в Україні. Дайте власну оцінку проведеному реформуванню. Розкрийте суспільно-географічні аспекти даної реформи.</p>	4;8
7	<p><u>Тема 7.</u> Суспільно-географічні концепції та підходи дослідження АТУ.</p> <p>Повторення лекційного матеріалу з метою підготовки до поточного опитування.</p>	4;8
8	<p><u>Тема 8.</u> Методика суспільно-географічного дослідження і реформування АТУ на регіональному рівні</p> <p>Повторення лекційного матеріалу з метою підготовки до поточного опитування.</p> <p>Підготовка до виконання практичної роботи №4.</p>	6;10
	Разом	46;72

9. Методи навчання

Лекції із застосуванням наочних засобів, презентації, самостійна робота, семінарські заняття, проведення консультацій, самостійне опрацювання нового матеріалу, в т.ч. із застосуванням Інтернет-ресурсів.

10. Форми контролю

Оцінка виконання практичних робіт, поточне опитування за тематикою лекційного матеріалу, перевірка контрольних робіт; оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань; підсумковий контроль - іспит. В обов'язковому порядку здійснюється облік відвідування студентами усіх видів занять.

Види навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
------------------------	---------------------------------	----------------------------	-------------------------

Змістовий модуль 1			
Поточний контроль на лекціях			
Виконання практичних робіт	5	4	20
Поточний контроль під час практичних занять			
Контрольна робота за змістовним модулем	20	1	20
Усього за змістовим модулем 1			40
Змістовий модуль 2			
Поточний контроль на лекціях			
Виконання практичних робіт	5	4	20
Поточний контроль під час практичних занять			
Контрольна робота за змістовним модулем	10	1	10
Усього за змістовим модулем 2			30
Підсумковий контроль (іспит)	30	1	30
Підсумкова сума балів	100		100

11. Питання для підсумкового контролю

1. Територіальна організація як наскрізний принцип життєдіяльності населення.
2. Складові елементи територіальної організації суспільства .
3. Групи складових елементів і зв'язків, які формують територіальну організацію суспільства.
4. Системно-структурна парадигма територіальної організації суспільства.
5. Системно-структурний підхід щодо територіальної організації суспільства.
6. Зміст і функції понять «територіальна система», «геосистема», «територіальна структура», «геоструктура».
7. Основні типи територіальних структур.
8. Генеральна схема планування території України як реалізація концепції територіальної організації суспільства.
9. Поняття «регіон», «регіоналізація», «регіональна економіка», «регіональна політика».
10. Суспільно-географічні складові регіоналізації країни.
11. Регіони – природно-господарські комплекси другого рангу.
12. Досвід регіоналізації України.
13. Схеми макрорегіоналізації України.
14. Становлення регіональної політики в Україні.
15. Завдання і принципи державної регіональної політики
16. Структурою господарства регіону, її пропорції.
17. Структура промислового виробництва України та її регіонів.
18. Рівні економічного розвитку регіонів.
19. Регіональні відміни у якості життя населення.
20. Рівень життя та бідності населення.
21. АТУ як функціонально-управлінська складова територіальної організації суспільства.
22. Філософські, політико-правові, суспільно-географічні концепції адміністративного впорядкування територій.
23. Типи АТУ за історико-географічними та соціально-економічними особливостями формування.
24. АТУ як суспільно-географічний процес.

25. АТУ і територіальні рівні управління: регіональний, проміжний, низовий, їх функціональне призначення і цільові настанови.
26. Розмежування повноважень між державним управлінням і місцевим самоврядуванням на різних рівнях АТУ.
27. Формування низових територіальних громад на основі зон спільних інтересів.
28. Класифікація АТО.
29. Класифікація поселень в залежності від їх адміністративно-політичних функцій.
30. Адміністративно-територіальне реформування (АТР).
31. АТУ і системи розселення.
32. Міські поселення і урбанізовані території в системі АТУ.
33. Сільська громада як форма розселення і суб'єкт самоврядування.
34. Історико-географічний огляд АТУ України.
35. Сучасна система АТУ України та її недоліки.
36. Сучасні концепції та підходи до реформування АТУ України.
37. АТУ і регіоналізація.
38. Проекти АТУ, узгоджені з регіоналізацією країни.
39. Суспільно-географічні концепції та підходи дослідження АТУ.
40. Концепція територіальних соціально-економічних систем.
41. Концепція територіальних соціумів.
42. Концепція територіальних систем розселення.
43. Концепція територіальних систем обслуговування.
44. Теорія центральних місць для АТУ.
45. Визначення рівня розвитку соціальної інфраструктури і благоустрою населених пунктів і територіальних громад для АТУ.
46. Соціально-економічне районування та АТУ: співвідношення, методичні підходи.
47. Схеми регіоналізації країни і АТУ.
48. Розподіл функцій управління між регіонами і державою.
49. Суспільно-географічні фактори і критерії визначення адміністративно-територіальних одиниць (АТО) і адміністративних центрів.
50. Типологічне групування низових АТО за рівнем соціально-економічної самодостатності.
51. Принципи субрегіоналізації в АТР.
52. Субрегіональні центри, підходи до їх визначення.
53. Формування баз даних і регіональних ГІС для суспільно-географічного дослідження АТУ.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль								Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5		
Контрольна робота за змістовим модулем 1 - 20				Контрольна робота за змістовим модулем 2 - 10					

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспекти лекцій та практичних занять.
3. Методичні матеріали до підготовки до семінарських занять та виконання рефератів.
4. Підручники і навчальні посібники.
5. Питання для поточного контролю і тестові завдання.
6. Презентації, ілюстративно-демонстраційні засоби навчання, програмне забезпечення.

14.Рекомендована література

Основна

1. Адміністративно-територіальний устрій України. Проблемні питання та можливі шляхи їх вирішення / під загальною редакцією В.Г. Яцуби. Київ: Секретаріат Кабінету міністрів України, 2003. 322 с.
2. Адміністративно-територіальний устрій України. Історія. Сучасність. Перспективи: монографія / В. С. Куйбіда та ін.; заг. ред. О. В. Турчинов. Секретаріат Кабінету Міністрів України. Київ: Геопринт, 2009. 615 с.
3. Дністрянський М.С. Україна в політико-географічному вимірі. Львів: ЛНУ, 2000. 310 с.
4. Доценко А.І. Адміністративно-територіальний устрій і розселення в Україні. Київ: РВПС України НАН України, 2003. 76 с.
5. Зіллер Жак. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз. К: Основи, 1996. 420 с.
6. Одеський регіон: природа, населення, господарство: навч. пос. / За заг. ред. О.Г. Топчієва. Одеса: Астропринт, 2003. 184 с.
7. Реформа для людини. Збірник матеріалів про шляхи реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні. Секретаріат Кабінету міністрів України. Європейська комісія. Київ: „Геопринт”, 2005. 240 с.
8. Топчієв О.Г., Безверхнюк Т.М., Тітенко З.В. Регіональний розвиток України і становлення державної регіональної політики: Навчально-методичний посібник. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2005. 224 с.
9. Топчієв О. Г., Мальчикова Д. С. Планування територій. Навчальний посібник. Херсон: вид. Гринь Д. С., 2014. 266 с.
10. Топчієв О. Г., Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О., Яворська В. В. Методологічні засади географії: підручник. Одеса: Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова, 2019. 352 с.

11. Топчієв О. Г., Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О., Яворська В. В. Методологічні основи географії: Ландшафтна оболонка землі. Довкілля. [навч.посіб.] Херсон: Гельветика, 2018. 348 с.

12. Топчієв О. Г. Мальчикова Д. С., Яворська В. В. Регіоналістика. Навч. посібник. Херсон: Олді-плюс, 2015. 370 с.

Додаткова

1. Адміністративно-територіальна реформа: завдання, шляхи реалізації, критерії ефективності: Матеріали „круглого столу” / За ред. З.С. Варналія. – К.: НІСД, 2005. – 73 с.

2. Європейська Хартія про місцеве самоврядування // Місцеве та регіональне самоврядування в Україні. - К., 1994. –Вип.1-2 (6-7). – 70-77.

1. Луцишин П. В., Клімонт Д., Луцишин Н. П. Територіальна організація суспільства (основи теорії). Луцьк: Вежа, 2001. 334 с.

2. Мезенцев К.В. Підгрушний Г. П., Мезенцева Н. І. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: монографія. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 132 с

3. Нудельман В. Самодостатня територія як запорука гідного життя. *Урядовий кур'єр*. Київ, 2005. №26.

4. Пістун М.Д., Мезенцев К.В., Тьорло В.О. Регіональна політика в Україні: суспільно-географічний аспект: Монографія. Київ: Видавн.-поліграф. центр „Київський університет”, 2004. С.89-97.

5. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: монографія / за ред. З.С. Варналія. К.: Знання України, 2005. 498 с.

6. Саханенко С.Є. Територіальні основи організації публічної влади в Україні: конспект лекцій. Одеса: ОРІДУ УАДУ, 2003. 194 с.

7. Тітенко З.В. Основи методики суспільно-географічного дослідження адміністративно-територіального устрою обласного регіону. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Географія*. Вінниця, 2008. Вип.15. С. 164-170.

8. Тітенко З.В. Методичні вказівки з курсу “Основи регіональної економіки” для студентів-географів. Одеса: Вид-во «Апрель», 2010. 76 с.

9. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: навч. посібник. Одеса: Астропринт, 2009. 544 с.

10. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. Навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2005. 632с.

11. Топчієв О.Г., Тітенко З.В. Проблеми реформування адміністративно-територіального устрою України. *Краєзнавство. Географія. Туризм*. 2006. №6(443). С.2-6.

12. Топчієв О.Г., З.В. Тітенко, В.В. Яворська. Проблеми та перспективи адміністративно-територіальної реформи в Україні. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Економічний простір України: регіоналізація та інтеграція в умовах суспільних трансформацій*: зб. наук. пр. НАН України. Інститут регіональних досліджень. Львів, 2011. Вип. 1 (87). С. 3-12.

15.Електронні інформаційні ресурси

1. Атлас адміністративно-територіального устрою України. Новий районний поділ та територіальні громади. [Електронний ресурс]. URL: <https://drive.google.com/file/d/1p4oyXGb5U5VaiQmh8uGbtTI8kBEISDxl/view>

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrstat.gov.ua>

3. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>

4. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>
5. Концепція реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#n8>
6. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. URL: <http://www.niss.ua>.
7. Український географічний журнал [Електронний ресурс]. URL: <https://ukrgeojournal.org.ua/uk/view-archive>
8. Урядовий портал [Електронний ресурс]. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>